

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1147/05
01.12.2005. godina
Beograd

IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović, Jasminke Stanojević, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužioca N. iz ..., čiji je punomoćnik D. advokat, protiv tužene A. iz ..., čiji je punomoćnik M. advokat, radi utvrđenja, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž.br. 11703/04 od 22.12.2004. godine, u sednici održanoj na dan 1.12.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužene izjavljena protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž.br. 11703/04 od 22.12.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Drugog opštinskog suda u Beogradu P.678/00 od 3.9.2004. godine, stavom prvim izreke, usvojen je tužbeni zahtev i utvrđeno da je ništav ugovor o poklonu zaključen 16.4.1993. godine između tužioca kao poklonodavca i tužene kao poklonoprimca overen kod Drugog opštinskog suda u Beogradu pod Ov.br. 570/93 dana 16.4.1993. godine, i stavom drugim izreke, obavezana tužena da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka.

Okružni sud u Beogradu presudom Gž.br. 11703/04 od 22.12.2004. godine, odbio je kao neosnovanu žalbu tužene i prvostepenu presudu potvrdio i odbio zahtev tužioca za naknadu troškova drugostepenog postupka.

Protiv pravosnažne presude donete u drugom stepenu blagovremeno je izjavila reviziju tužena pobijajući je zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Tužilac je dao odgovor na reviziju sa predlogom da se revizija tužene kao neosnovana odbije.

Ispitujući pravilnost pobijane presude na osnovu čl. 386. ZPP, ("Službeni list SFRJ", br. 4/77... "Službeni list SRJ", br. 3/02) koji se na konkretan slučaj primenjuje na osnovu ovlašćenja iz čl. 491. st. 4. ZPP ("Službeni glasnik RS", br. 125/2004) Vrhovni sud je našao da revizija tužene nije osnovana.

U postupku nisu učinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. tač. 11. ZPP na koje Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, a ni bitne povrede iz tač. 14. tog stava, na čije postojanje tužena ukazuje u reviziji, jer nižestepene presude sadrže jasne i potpune razloge o odlučnim činjenicama, izreke presuda nisu protivurečne razlozima i izvedenim dokazima a u pobijanoj presudi ocenjeni su žalbeni navodi tužene koji su od odlučnog značaja.

Razlozi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava nisu osnovani.

Prema nespornom i utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac i tužena su bili u braku od 1984. godine a upoznali su preko trećeg lica jer je tužilac slepo lice. Brak je razveden pravosnažnom presudom u 2004. godini. U početku braka parnične stranke su živele zajedno sa tužiočevom majkom u stanu na kome je ona bila nosilac stanarskog prava u ul. ... koji je kasnije zamenjen za dva stana od kojih je jedan ovaj sporni i na kome je tužilac postao nosilac stanarskog prava, i u 1992. godini ga je i otkupio od Preduzeća J koji je nosilac prava raspolažanja. Posle toga, ovaj stan je tužilac u 1993. godini poklonio tuženoj zadržavajući za sebe pravo doživotnog uživanja. Osnovni motiv i pobuda za zaključenje ugovora o poklonu kod tužioca bilo je da mu tužena pruža više ljubavi, pažnje i nege jer je kao slepo lice bio upućen na tuđu negu i pomoć. Međutim, kraće vreme posle zaključenja ugovora, tužena je počela znatno da zanemaruje tužioca tako što je prestala o njemu da brine, ostavljala ga samog po ceo dan bez osnovnih namirница, zanemarujući i njegove higijenske potrebe, pa je u 1999. godini tužiočeva majka koja je stara ... godina došla da živi u stan sa parničnim strankama i stara se o tužiocu.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno je i po oceni Vrhovnog suda, primenjeno materijalno pravo iz odredbe čl. 51. st. 1. i 52. Zakona o obligacionim odnosima i pravnih pravila imovinskog prava kada je utvrđeno da je sporni ugovor o poklonu ništav. Za odluke su dati jasni i pravilni razlozi koje kao osnovane prihvata i Vrhovni sud.

Ugovor o poklonu nije regulisan odredbama Zakona o obligacionim odnosima, pa se u odnosu na njega primenjuju pravna pravila iz paragrafa 561. Srpskog građanskog zakonika koji se primenjuje shodno Zakonu o nevažnosti pravnih propisa donetih pre 6. aprila 1941. godine i za vreme neprijateljske okupacije. Ugovor o poklonu je ugovor kojim poklonodavac daje ili obećava poklonoprimcu besplatno i dobровoljno neku imovinsku

vrednost, a poklonoprimac to prima ili prihvata. Za ovaj ugovor je bitno da postoji sporazum između poklonodovaca i poklonoprimca o predmetu poklona i volja da se taj predmet pokloni odnosno primi kao poklon. Prema tome, karakteristika ugovora je u tome što postoji besplatnost poklanjanja odnosno što poklonodavac izvršenjem poklona ne dobija pravo na protivčinidbu i što takvu činidbu izvršava dobrovoljno. Bitni elementi ugovora o poklonu su predmet poklona i namera - volja da se poklon učini, a pobuda za zaključenje ugovora ulazi u sam osnov ugovora. Kako je tužiočeva pobuda za zaključenje ugovora o poklonu bila da mu tužena pruži ljubav, pažnju i negu i da se o njemu stara, jer je kao slepo lice nesposoban da to čini sam i da se to prema činjeničnom utvrđenju nižestepenih sudova nije ostvarilo, to je ugovor ostao bez osnova, pa je tako ništav u smislu čl. 52. Zakona o obligacionim odnosima, kako su to pravilno zaključili nižestepeni sudovi.

Iako je odredbom čl. 53. st. 1. Zakona o obligacionim odnosima propisano da pobude iz kojih je ugovor zaključen ne utiču na njegovu punovažnost, kod ugovora bez naknade, po oceni Vrhovnog suda, pobuda utiče ako se na nju poziva stranka koja za svoje davanje ne prima nikakvo suprotno davanje (poklonodavac). Prema tome, ne bi bilo pravedno da se greška u pobudi kod poklonodavca ne uzme u obzir jer je ona i opredelila poklonodavca da učini poklon. Stoga pobuda ulazi u osnov ugovora i kada se ne ostvari otpada i sam osnov ugovora zbog čega je, ugovor u smislu čl. 52. Zakona o obligacionim odnosima ništav. Kako je, prema utvrđenom činjeničnom stanju, pobuda zbog koje je tužilac sa tuženom zaključio ugovor o poklonu otpala jer tužena sa tužiocem nije ostala u braku niti se o njemu starala i brinula, već su to činila druga lica, to je pravilno usvojen tužbeni zahtev.

Nije osnovano isticanje tužene u reviziji o pogrešnoj primeni materijalnog prava i razlozima za raskid ugovora o poklonu jer nije došlo do osiromašenja tužioca niti je tužena pokazala grubu neblagodarnost prema tužiocu, jer tužilac nije ni tražio raskid, odnosno opoziv ugovor o poklonu, već utvrđenje da je ugovor o poklonu ništav u smislu čl. 52. Zakona o obligacionim odnosima.

Ostale revizijske navode koji se odnose na ocenu izvedenih dokaza i utvrđeno činjenično stanje, Vrhovni sud nije cenio jer se prema čl. 385. st. 3. ZPP revizija ne može izjaviti zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u izreci primenom čl. 393. ZPP.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

sd